

Briselē, 8.4.2016.
COM(2016) 209 final

2013/0091 (COD)

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM,

ko izstrādā atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 6. punktam,

par

Padomes nostāju pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu par Eiropas Savienības Aģentūru tiesībaizsardzības sadarbībai (Eiropolu) un ar kuru aizstāj un atceļ Padomes Lēmumus 2009/371/TI, 2009/934/TI, 2009/935/TI, 2009/936/TI un 2009/968/TI

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM,

ko izstrādā atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 6. punktam,

par

Padomes nostāju pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu par Eiropas Savienības Aģentūru tiesībaizsardzības sadarbībai (Eiropolu) un ar kuru aizstāj un atceļ Padomes Lēmumus 2009/371/TI, 2009/934/TI, 2009/935/TI, 2009/936/TI un 2009/968/TI

1. VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA

Priekšlikuma nosūtīšanas datums Eiropas Parlamentam un Padomei 27.3.2013.
(dokuments COM(2013) 173 *final* – 2013/0091 COD))

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinuma datums: neattiecas

Eiropas Parlamenta nostājas datums (pirmais lasījums): 25.2.2014.

Grozītā priekšlikuma nosūtīšanas datums: neattiecas

Padomes nostājas pieņemšanas datums: 10.3.2016.

2. KOMISIJAS PRIEKŠLIKUMA MĒRĶIS

Priekšlikuma mērķis bija **pielāgot Eiropolu Lisabonas līguma prasībām**, izveidojot Eiropola tiesisko regulējumu regulas veidā un ieviešot mehānismu Eiropola darbību kontrolei, kuru veic Eiropas Parlaments kopā ar valstu parlamentiem. Ar priekšlikumu bija arī paredzēts **palielināt Eiropola efektivitāti, lietderīgumu un pārskatatbildību**. Tas bija panākams, uzlabojot Eiropola analītiskās spējas un sekmējot dalībvalstu operatīvo darbību, vienlaikus vēl vairāk stiprinot aģentūras datu aizsardzības režīmu. Lai uzlabotu efektivitāti un saskaņā ar kopīgo pieeju decentralizētajām aģentūrām, priekšlikumā bija paredzēta Eiropola apvienošana ar Eiropas tiesībaizsardzības apmācības aģentūru (*CEPOL*). Visbeidzot, priekšlikumā Eiropola pārvaldība tika pielāgota principiem, kas noteikti kopīgajā pieejā ES decentralizētajām aģentūrām.

3. KOMENTĀRI PAR PADOMES NOSTĀJU

2015. gada 26. novembrī notikušajā triaļoga sanāksmē likumdevēji panāca politisku vienošanos, ko 2015. gada 27. novembrī apstiprināja *COREPER* un 2015. gada 30. novembrī — Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja.

Galvenās atšķirības starp kopējo nostāju un sākotnējo Komisijas priekšlikumu ir izklāstītas turpmāk.

Eiropola un *CEPOL* apvienošana (Virsraksts, 1. pants)

Dažādos Padomes sastāvos un Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejā pret *CEPOL* apvienošanu ar Eiropolu plaši paustās un stingrās pretestības dēļ Komisija nolēma atteikties no šā tiesību akta priekšlikuma elementa. Pa to laiku ir pieņemta regula par *CEPOL* reformu. Tāpēc kopējās nostājas tekstā nav atsauces uz šādu apvienošanu.

Vienība ziņošanai par interneta saturu (4. pants)

Kopējā nostājā ir paredzēti noteikumi, kas nepieciešami Vienības ziņošanai par interneta saturu darbībai (tas ir viens no svarīgajiem terorisma apkarošanas pasākumiem, kas paredzēti, lai mazinātu terorisma propagandas izplatīšanu un pieejamību tiešsaistē). Vienība ziņošanai par interneta saturu bija jauns elements regulā, kas tika ieviests pēc teroristu uzbrukumiem Parīzē 2015. gadā, to ļoti veicināja Eiropas Drošības programma un tas ir būtisks pašreizējā drošības kontekstā. Teksts ļauj Eiropalam pārsūtīt publiski pieejamus personas datus privātajām pusēm, ja tas nepieciešams, lai palīdzētu dalībvalstīm novērst un apkarot noziegumus, uz kuriem attiecas Eiropola pilnvaras, ja tie veikti vai veicināti, izmantojot internetu.

Pārvaldības noteikumi

Noteikumi par pārvaldību, kas paredzēti Komisijas sākotnējā priekšlikumā, radās no kopīgās pieejas ES decentralizētajām aģentūrām. Pārvaldība bija viens no vispretrunīgākajiem jautājumiem, kas tika apspriesti sarunās. Likumdevēji vienojās par šādiem kompromisiem.

(a) Valdes sastāvs (10. pants)

Kopējā nostājā Komisijas pārstāvju skaits valdē ir ierobežots līdz vienam (divu vietā, kā paredzēts kopīgajā pieejā decentralizētajām aģentūrām).

(b) Izpildvalde (bijusī IV nodaļa)

Komisijas priekšlikumā bija paredzēta iespēja izveidot izpildvaldi, kas atbild par administratīvo atbalstu valdei un izpilddirektoram. Likumdevēju stingrās pretestības dēļ kopējā nostājā neietver iespēju izveidot šādu struktūru. Komisija piekrita svītrot iespēju izveidot izpildvaldi. Tomēr, pamatojoties uz kopējās nostājas 68. pantu, Komisijai būs iespēja nākotnē izvērtēt nepieciešamību izveidot izpildvaldi. Komisija to arī paskaidroja deklarācijā un apņēmas veikt situācijas izvērtējumu pēc diviem gadiem. Lai neapdraudētu turpmākās sarunas par priekšlikumu par *Eurojust*, deklarācija ir papildināta ar paziņojumu, kurā uzsvērts, ka izpildvalde ir vērtīga ES aģentūru pārvaldībai.

(c) Izpilddirektora iecelšana (54. pants)

Kopējās nostājas teksts atšķiras no Komisijas ierosinātās procedūras, kura tika pielāgota kopīgajai pieejai decentralizētajām aģentūrām (kandidātu iepriekšēja atlase, ko veic Komisija, un iecelšana, ko veic valde).

Kopējā nostājā ir paredzēta procedūra gadījumiem, kad iecelšanu veic Padome, pamatojoties uz kandidātu sarakstu, ko sagatavojusi jauktā komiteja, kurā darbojas Komisijas pārstāvis un dalībvalstu pārstāvji.

Ņemot vērā iepriekš minētās novirzes no kopīgās pieejas decentralizētajām aģentūrām, Komisija nolēma nākt klajā ar politisku deklarāciju, kurā uzsvērts, ka teksts, par ko panākta vienošanās, nav pilnībā pielāgots kopīgās pieejas principiem.

***Eurojust* piekļuve informācijai, ko glabā Eiropols (21. pants)**

Pēc Eiropas Parlamenta stingra pieprasījuma *Eurojust* ir tikai netieša piekļuve informācijai, ko glabā Eiropols, pēc principa “ir trāpījums/nav trāpījuma”. Tas ir saskaņā ar atbilstošo tiesību normu, kas paredzēta *Eurojust* regulā.

Sadarbība starp Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju un valstu uzraudzības iestādēm (44. un 45. pants)

Ar kopējo nostāju tiek pastiprināta sadarbība starp Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju (EDAU) un valstu uzraudzības iestādēm, vienlaikus nodrošinot EDAU neatkarību un efektivitāti. Sadarbība tiek pastiprināta divējādi.

- (a) Tiek izveidota “Sadarbības padome” — oficiāla diskusiju platforma, kurā EDAU un valstu datu aizsardzības uzraudzības iestādes var regulāri apspriest vispārējo datu aizsardzības stratēģiju, izstrādāt saskaņotus priekšlikumus kopīgiem risinājumiem, kuros nepieciešama valstu iesaiste, izskatīt Eiropola regulas interpretācijas grūtības, utt. Tomēr šī jaunā Sadarbības padome nav lēmējinstītūcija, bet ir tikai padomdevēja struktūra.
- (b) Pastiprināta “ikdienas” sadarbība starp EDAU un valstu uzraudzības iestādēm (EDAU visos gadījumos, veicot savus pienākumus, izmantos valstu uzraudzības iestāžu speciālās zināšanas un pieredzi. EDAU un valstu uzraudzības iestādes veiks kopējas inspekcijas; gadījumos, kas attiecas uz datiem, kuri saņemti no vienas vai vairāk dalībvalstīm, EDAU apspriedīsies ar attiecīgajām valsts uzraudzības iestādēm utt.).

Komisija piekrita Sadarbības padomes izveidošanai. Tomēr, lai nodrošinātu efektivitāti un saskaņotību un izvairītos no nevajadzīgas dublēšanās, Komisija nāca klajā ar deklarāciju, uzsverot, ka saskaņā ar Eiropola regulu izveidotās Sadarbības padomes funkcijas būtu ātri jāīsteno Eiropas Datu aizsardzības kolēģijai, kas izveidota saistībā ar datu aizsardzības reformu (skatīt 2. paziņojumu 5. iedaļā).

Parlamentārā pārraudzība (VIII nodaļa)

Komisijas priekšlikumā bija paredzēts vispārīgs noteikums, ar kuru nodrošināja, ka uz Eiropola darbību attiecas parlamentārā pārraudzība, kā noteikts LESD 88. pantā.

Eiropas Parlaments sarunās uzsvēra nepieciešamību noteikt sīkāk, kā tiek veikta parlamentārā pārraudzība.

Tāpēc kopējās nostājas tekstā ietvēra kopējās parlamentārās pārraudzības grupas (KPPG) izveidošanu. KPPG būs specializēta struktūra, ko kopīgi izveidojuši valstu parlamenti un Eiropas Parlamenta kompetentā komiteja, kas atbild par Eiropola darbību politisko uzraudzību. Šī uzraudzība *inter alia* ietvers informāciju par plānošanas un ziņošanas dokumentiem, apspriešanos ar Eiropas Parlamentu un valstu parlamenti par Eiropola daudzgadu darba programmu¹ un izpilddirektora un valdes priekšsēdētāja uzaicināšanu apspriest jautājumus saistībā ar Eiropolu.

¹ KPPG izmantos arī kā kanālu, lai apspriestos ar valstu parlamenti par daudzgadu plānu. Tādējādi mazinātos Eiropola atbildība par apspriešanos ar 28 valstu parlamenti un Eiropas Parlamentu par tā daudzgadu plānu, kā paredzēts Komisijas sākotnējā priekšlikumā.

4. SECINĀJUMS

Neskatoties uz izmaiņām, kas tika ieviestas ar kopējo nostāju, kopējās nostājas teksts ir vislabākais iespējamais rezultāts, ko varēja panākt Komisija divu gadu sarunās ar Parlamentu un Padomi par ļoti sarežģītu tekstu.

Komisijas noteiktie Eiropola reformas mērķi ir sasniegti, pielāgojot Eiropolu Lisabonas līguma prasībām un palielinot tā efektivitāti, lietderīgumu un pārskatatbildību.

Likumdevēju stingrās pretestības dēļ Eiropola pārvaldība netika pilnībā pielāgota principiem, kas noteikti kopīgajā pieejā ES decentralizētajām aģentūrām. Komisija pildīs funkciju aģentūras pārvaldībā, t. i., tai būs pārstāvis ar balsstiesībām valdē un tā piedalīsies izpilddirektora priekšatlasē.

5. KOMISIJAS PAZIŅOJUMI

1. Par kopīgo pieeju ES decentralizētajām aģentūrām

"Komisija atgādina, ka teksts, par ko ir panākta vienošanās, nav pilnībā saskaņots ar kopīgās pieejas ES decentralizētajām aģentūrām principiem. Tādējādi vienošanās, kas panākta starp EP un Padomi par aģentūras pārvaldību, neskar turpmākos likumdošanas aktus. Komisija joprojām ir pārliecināta par ieguvumiem, ja tiks izveidota valde kā daļa no Eiropola un citu aģentūru pārvaldības struktūras. Nākamajos divos gados Komisija pārskatīs situāciju attiecībā uz Eiropola pārvaldību, jo īpaši ar mērķi noteikt, vai būtu pamatoti turpmāki priekšlikumi par šo jautājumu."

2. Par Sadarbības padomi

"Eiropas Komisija uzskata, ka, pieņemot ierosināto Vispārīgo datu aizsardzības regulu un Datu aizsardzības direktīvu par datu apstrādi policijas un tieslietu jomā un ņemot vērā paziņoto ieceri pārskatīt Regulu (EK) Nr. 45/2001 ar mērķi nodrošināt efektivitāti un saskaņotību un izvairīties no nevajadzīgas dublēšanās, saskaņā ar šo regulu izveidotās Sadarbības padomes funkcijas būtu jāīsteno jaunizveidotajai Eiropas Datu aizsardzības kolēģijai."